

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.604/2014/8.szám

A Kúria a Dr. G T ügyvéd által képviselt felperesnek Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal alperes ellen energia ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 12.K.30.908/2013. számon megindított és a Fővárosi Törvényszék 2014. március 26. napján kelt 2.Kf.650.262/2013/6. számú ítélettel befejezett perben, a jogerős ítélet ellen az alperes által 10. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.262/2013/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A (a továbbiakban: Rendszerirányító) 18.558.445 forintot folyósított 2011. november hónapra vonatkozó távhőszolgáltatási támogatásként a felperes részére. Az alperesi jogelőd (a továbbiakban: alperes) a távhőszolgáltatási támogatásról szóló 51/2011.(IX.30.) NFM rendelet (a továbbiakban: R.) 8.§-a alapján ellenőrzést folytatott le a támogatási összeg helyessége tekintetében, majd a hivatalból indított hatósági eljárásban, 2012. februárban meghozott, 180/2012. ügyszámú határozatában 16.586.206 forint jogosulatlan távhőszolgáltatási támogatás kamattal növelt összegének visszafizetését rendelte el, továbbá 165.862 forint bírsággal sújtotta a felperest. Indokolásában kifejtette, hogy az R. nem értelmezhető úgy, miszerint azok a távhőszolgáltatók (a továbbiakban: szolgáltatók), akikre nézve a 2011. december 1. napjától hatályos támogatási mérték kedvezőbb lett, ezt már a novemberi tárgyhóra is igénybe vehetik. Hivatkozott arra is, hogy a

jogalkotó az R. - módosított, fajlagos támogatási mértékek konkrét összegét meghatározó - 1. mellékletének a visszamenőleges alkalmazását nem emelte be az átmeneti rendelkezések közé, ezért annak 2011. november hónapjára vonatkozó alkalmazását egyértelműen nem rendelte el. Az alperes határozatában számot adott a bírság mértékének megállapításánál figyelembe vett körülményekről is.

Az elsőfokú bíróság - a megismételt eljárásban hozott - ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte. Az alperestől eltérően azt állapította meg, hogy 2011. december 1-jétől a 66/2011. (XI.30.) NFM rendelet (a továbbiakban: Mód.r.) 9.§-a módosította az R. 9.§ (2) bekezdését. A módosított R. 9.§ (2) bekezdése az ott felhívott körben a 2011. november hónapra vonatkozóan benyújtott igénybejelentésekre alkalmazandó volt. A perbeli esetben az igénylés tárgyhava november hó volt, a tárgyhóra vonatkozó igénylést utólagosan, decemberben kellett benyújtani. A jogszabály-módosítás a támogatások benyújtásának eljárási rendjére már az új eljárási szabályokat rendelte alkalmazni, a módosított szabályok alkalmazásával együtt.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyta helyben, hogy az alperest új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy megítélése szempontjából releváns tényeket és körülményeket helytállóan tárta fel, azokból helytálló következtetéseket vont le.

A másodfokú bíróság a perben alkalmazandó R. kapcsán hangsúlyozta, hogy a 2011. október 1. napján hatályba lépett R. 3.§ (1) bekezdése szabályozza a támogatás mértékét akként, hogy utal az 1. mellékletben foglaltakra is. A módosítás az R. eredeti 9.§ (2) bekezdése helyébe teljesen új rendelkezést épített be. Eszerint a módosított (2) bekezdés szerint az R.-nek [valamint az 50/2011.(IX.30.) NFM rendeletnek (a továbbiakban: Árrendelet)] a Mód.r.-rel módosított 3-6.§-ait és 8.§-át első alkalommal a 2011. november tárgyhónapra vonatkozóan benyújtott támogatási igénybejelentésekre kell alkalmazni. A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a Mód.r. 10.§ (1) bekezdése azt is előírta, hogy az R. 1. melléklete helyébe a Mód.r. szerinti 3. melléklet lép. A Mód.r. 12.§ (1)-(2) bekezdései értelmében a Mód.r. a kihirdetése napján (azaz 2011. november 30-án), míg annak 1-4.§-ai, 5.§ (1) bekezdése, 6-11.§-ai és 13.§-a - ettől eltérő időpontban -, 2011. december 1-jén léptek hatályba.

A fenti jogszabályhelyek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy mind az R., mind a Mód.r. szövegét az Alaptörvény 28. cikkével összhangban értelmezve, azok a magyar nyelv szabályai és a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint teljesen egyértelműek, azaz nem ütköznek a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) szerinti

visszamenőleges hatály tilalmába.

A másodfokú bíróság szerint az a körülmény, hogy az 1. melléklet helyébe a 3. melléklet lépett, azt eredményezte, hogy a támogatási mérték alkalmazhatósága szempontjából ez a 3. melléklet 2011. december 1-jén hatályba lépetten, ténylegesen „átvette” az R. 1. mellékletének helyét. Figyelemmel arra, hogy az R. 4.§-a értelmében a támogatás igénylését a tárgyhónapot követő hónap 22. napjáig kellett benyújtani, ezért az R. 4., 9. és 10.§-ainak együttes értelmezése alapján a 2011. december 1. napjával hatályos táblázat szerinti kompenzáció igénylésekor a 3. melléklet, mint az 1. melléklet szerint táblázatba foglalt adatok az irányadóak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a támogatással kapcsolatos szabályokat az R. előírásai tartalmazzák, a számszerű mértéket és a jogosultakat pedig az 1. melléklet. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a támogatás igénybevétele csak az R. e két részének együttes alkalmazásával történhet.

A másodfokú bíróság utalt a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009.(XII.14.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM.r.) 127.§-ára, melyből következik, hogy a melléklet a jogszabály törzsszövegéhez kapcsolódó, attól kizárólag technikai, szerkesztési szempontból elkülönülő szerkezeti egység, amely csak az adott jogszabályhellyel összefüggően értelmezhető.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint, mivel a jogalkotó az R. módosított 3.§-ának 2011. november hónapra való alkalmazását írta elő, azzal egyúttal előírta az 1. melléklet - és annak a támogatási mértéket tartalmazó „E” és „F” oszlopainak - a 2011. november hónapra történő alkalmazását is. A másodfokú bíróság szerint az ettől eltérő jogi álláspont a rezsicsökkentési program megvalósulását szolgáló kedvezményes távhőszolgáltatási támogatás bevezetésének is ellentmond.

A másodfokú bíróság kifejtette továbbá, hogy a jogalkotó a módosított rendelkezések alapján igényelhető támogatást első ízben 2011. november tárgyhóra írta elő. Tekintettel arra, hogy ez a kérelem csak a következő - decemberi - hónapban volt előterjeszthető, nem férhet hozzá kétség, hogy az alkalmazni rendelt 3.§ (1) bekezdése szerinti, december 1-jétől hatályos 1. melléklet volt az irányadó.

A másodfokú bíróság mindezek alapján szükségesnek tartotta az alperes új eljárásra kötelezését és az alperest a szükséges intézkedések megtételére, a jogszerű állapot helyreállítására kötelezte.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben annak megváltoztatását és a keresetet elutasító határozat hozatalát kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok tévesen állapították meg azt, hogy a jogszabály önálló szerkezeti egysége a melléklet, amelyben rendelkezni kellett volna arról, hogy

az 1. mellékletet - az eltérő hatályba lépés ellenére - novemberre is alkalmazni kell. Az alperes értelmezése szerint ennek hiánya éppen arra utal, hogy az 1. mellékletben foglaltakat novemberre nem lehet alkalmazni. Az alperes véleménye szerint a jogerős ítélet utalása a rezsicsökkentésre iratellenes, mivel e tényre sem a felperes, sem az alperes nem hivatkozott.

Az alperes a távhőszolgáltatás támogatási rendszer működésének jellemzőit hangsúlyozva levezette, hogy a bevételek és a költség alapján megállapítandó támogatás mindig az adott tárgyhóra vonatkozik, függetlenül attól, hogy az igénylés utólag történik. Álláspontja szerint a perbeli esetben november tárgyhóra a novemberben hatályos jogszabályi rendelkezés szerint állapítható meg, illetve számítandó a támogatás mértéke. A jogszabály-módosítás csak a támogatások benyújtásának eljárási keretére rendelte alkalmazni az új eljárási szabályokat, a tárgyhavi elszámolás mértékére nem.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, mivel a másodfokú bíróság helyes jogértelmezés útján jutott helytálló következtetésekre.

Az alperes észrevételében hangsúlyozta, hogy az általa hivatkozott jogsértés a Mód.r. 9.§, 10.§ (1) bekezdés és 12.§ (2) bekezdés hibás értelmezése révén valósult meg. Ennek folytán ugyanis a másodfokú bíróság jogellenesen értékelte az alperesi határozatot jogsértőnek. A rezsicsökkentéssel kapcsolatos megállapításokat azért támadta, mert jól mutatja, hogy a másodfokú bíróság teljesen félreértette a jogalkotói akaratot, a rendelkezések célját. Így a másodfokú bíróság nem a fogyasztó érdekét, azaz a rezsicsökkentést segítette elő, hanem a szolgáltatók egy csoportját juttatná extraprofithoz.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűtlenségével kapcsolatban.

A másodfokú bíróság helyesen hivatkozott az IRM.r. 127.§-ára, melyből következik, hogy a melléklet a jogszabály törzsszövegéhez kapcsolódó, attól kizárólag technikai, szerkesztési szempontból elkülönülő szerkezeti egység, amely csak az adott jogszabályhellyel együtt, azzal összefüggően értelmezhető. Ebből következően az R. 3.§-ának része az 1. melléklet helyébe lépő 3. melléklet. Figyelemmel arra, hogy a Mód.r. 9.§-a szerint a módosított 3.§ rendelkezéseit a novemberi igénylésekre is alkalmazni kell, akkor

ez a 3.§ (1) bekezdéséhez tartozó mellékletben foglaltakra is vonatkozik, azaz alkalmazni kell a módosított 1. mellékletet, és annak a támogatási mértéket tartalmazó „E” és „F” oszlopaiban előírtakat.

Megjegyzi a Kúria, hogy miközben az alperes szerint a módosítás szöveges része nem érintette a 3.§-hoz tartozó 1. melléklet rendelkezéseit, tehát a támogatási összeg november hóra nem módosult, ennek ellentmondva együtt értelmezi a 3.§-al a mellékletet akkor, amikor a Mód.r. 12.§ (2) bekezdése alapján állítja, hogy az 1-4.§ - beleértve a mellékletet - december 1. napján lépett hatályba.

A Kúria nem tartja elfogadhatónak azt az alperesi érvelést sem, miszerint a Mód.r. 9.§-a, mint átmeneti rendelkezés, csak azért került bele a normaszövegbe, mert a novemberi igénylésre már az eltérő eljárási szabályokat kell alkalmazni. Ezzel szemben áll a Jat. 15.§-ának helyes értelmezése szerint az, hogy eljárási szabályok esetében a hatályos szabály alkalmazandó, csak az anyagi szabály eltérő alkalmazásánál lehet szükséges az átmeneti rendelkezés a jogalkotói cél függvényében.

A Kúria ugyanakkor elfogadhatónak értékeli az alperesnek a támogatási rendszerből kiinduló érvelését, miszerint a szolgáltató által fizetett vételi árra és a felvett támogatásra vonatkozó rendelkezések logikusan ugyanazon időbeli hatály alá tartozóak. Ennek azonban ellentmond maga a szabályozás, amely nem követte a fenti logikát, és amely a Kúria álláspontja szerint elsődlegesen köti a jogalkalmazót, mind a közigazgatási, mind a bírósági eljárásokban.

A Kúria egyetért az alperessel abban a kérdésben, hogy a jelen per tárgyát képező határozatokra vonatkozó jogszabályok értelmezése nem függ össze a rezsicsökkentés programjával, tekintettel arra, hogy a program nem a szolgáltató, hanem a fogyasztó terheinek könnyítését tűzte ki célul. A fentiekre tekintettel a Kúria a másodfokú ítéletnek a rezsicsökkentéssel kapcsolatos érvelését, mint szükségtelent mellőzi.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - az indokolás részbeni mellőzésével - a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes jogi képviselettel felmerült felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, melynek összegét a Kúria a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg a felülvizsgálati eljárásban kifejtett munkára tekintettel.

Az alperes személyes illetékmentessége okán, a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. november 19.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. a tanács elnöke, előadó bíró
Kalas Tibor sk. bíró, Dr. Tóth Kincső sk. bíró

Dr.

A kiadmány hitelével: